

Szerkesztőség

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Bulev. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)

Sürgőny cím: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre ... 1080 Lej

Fél évre ... 540 Lej

Negyed évre ... 270 Lej

Havonta ... 90 Lej

Hirdetések díjszabás szerint

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 50 banival több

Csütörtökön

kerül Manoilescu a bírák elé. Teljesen elkészült a vádirat a volt államtitkár ellen. — Mivel védekezik Manoilescu. — Károly extrónörökös levele Bratianu miniszterelnökhöz.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) Manoilescu ellen a vádirat teljesen elkészült. A volt pénzügyi államtitkár a büntetőtörvénykönyv 78. és 80-ik szakaszába ütköző cselekmények miatt vonják felelősségre. A per főtárgyalása csütörtökön reggel kezdődik a hadbíróóság előtt. Manoilescu védői: Averescu, Cherculescu, Mihalache, Coteanu, Pogonat és Meitani. Tanuként való kihallgatásukat kérte Manoilescu Maniunak, Gogának, Petrovicinek, Iorgának, Bratianu Györgynek, Dimitriu miniszternek, Păpacosteanak, Franasovicinek, Vaida Sándornak és több politikusnak.

A bucaresti-i lapok közlik a Manoilescu ellen emelt vádirat végleges szövegét. A katonai ügyész megismétli a Tatarescu-féle deklarációból ismert vádakát, majd hangsúlyozza, hogy Manoilescu védekezése, amely szerint törvényes uton kívánta nézeteit érvényre juttatni, nem állhat meg, mert törvényes uton egyáltalában nem lehet a dinasztikus rendet megváltoztatni. Az ügyész az állam biztonsága elleni büntetlennel vádolja Manoilescut és kifejti, hogy miután a vádlott beismerő vallomást tett, tanuk kihallgatása felesleges. A bűnösségre nézve terhelőnek mondja a vádirat azt a tényt, hogy Manoilescu titkos levelezést folytatott, amely egyuttal bizonyíték arra is, hogy tudatában volt bűnösségének.

Az Adeverul szerint Manoilescu kijelentette a vizsgálóbíróknak, hogy nem állott szándékában az alkotmányos rendet megdönteni, csupán azt akarta, hogy a volt trónörökös foglaljon helyet a régenstanácsban, majd hozzátette, hogy más román politikusok is kérték Károly volt trónörökösét, hogy térjen vissza és ecéből veie titkos levelezést folytattak. Manoilescu megnevezte József, másokat azonban nem, csak azt jegyezte meg, hogy azok a parlamenti tagjai és ha beidéznek tanuként az illetőket, akkor eskü alatti vallomásuk során bizonyára nem fogják letagadni ezt a tényt.

Ma délelőtt Avrescu és Manoilescu felesége meglátogatták a volt államtitkárt, akivel közölték a vádirat végleges szövegét. Manoilescu kérte, hogy tanuként idézzék be Károly volt trónörökösét, Titulescut, Ducát, Bratianu Ionelt, Mihalachet, továbbá Condescu, Toma Dumitrescu, Bariff és Popescu tábornokokat, valamint Citta Davila nemzeti-parasztpárti politikust a már jelzett tanukon kívül. Érdekes, hogy Popescu tábornok, akit Manoilescu tanuként akart beidézni, írta alá a vádaláthelyezési rendeletet. Manoilescu ma délben fogadta ügyvédeit, akikkel hosszasan tanácskozott a védelem kezelésére vonatkozólag. Teodorescu ezredes ma szabadon bocsátották. Az ezredes lakásán tartózkodik, de senkivel sem szabad érintkeznie.

A Politica szerint Károly volt trónörökösnek a miniszterelnökhöz intézett levele mást tartalmaz, mint a pártvezérekhez küldött és a lapokban nyilvánosságra hozott sorai.

Az Adeverul timisoarai jelentése szerint Csánád határállomáson letartóztatták Marin Teodorescu főhadnagyot, aki levelet hozott Károly volt trónörökösötől. A főhadnagy autón tette meg útját, de a határállomáson feltartóztatták. A Lupta szerint a belügyminisztérium és a sziguranca megcáfolják a letartóztatás híreit.

Feloszlatták Aradmegye tanácsát.

Aradra érkezett a tanácsfeloszlatast kimondó régenstanácsi dekrétum. December 10-én választja meg Aradvármegye az új tanácsot. — Ottagu interimár-bizottság vezeti Aradmegye ügyeit.

(Arad, november 7.) Hosszu vajudas után ma megérkezett Aradra hivatalosan is az aradmegyei tanács feloszlata, amelyet a Monitorul Oficial november 5-iki száma közöl. A hivatalos lap a régens-tanács dekrétumát közli, amely elhatározza a tanács feloszlatast és közli az ottagu interimár-bizottság névsorát, amelyben egy magyar tag is szerepel: dr. Krenner Miklós személyében. Az új választások napját december 10-ikében állapították meg. A feloszlato dekrétum szövege egyébként a következő:

I. Mihai Isten kegyelméből és a nemzet akaratából Románia királya. Adassék egészség minden élőknek most és a jövőben.

A belügyminiszter 16.202—1927. számú jelentésére és a Legfelsőbb Közigazgatási Tanács október 29-ikén 2402. szám alatt tett javaslatára, a következőket határozzuk el:

1. Aradmegye tanácsát feloszlatojuk.
2. A választásokig és az új megyei tanács székfoglalásáig, kinevezünk egy, a következő tagokból álló interimár-bizottságot: dr. Demian Aurel, Verisan Romulus, dr. Krenner Miklós, Rozvan Pál és Nasta Victor, akik addig vezetik a megye ügyeit.
3. A megyei tanácsválasztókat 1927. december 10-ikére hívjuk össze, hogy akkor megválasszák az új megyei tanácsot.
4. A belügyminisztert utasítjuk, hogy e dekrétumunkat végrehajtsa.

Bucuresti, 1927. november 3-án.

Öfelsége I. Mihai király nevében: Miklós királyi herceg, Miron patriárka, Buzdugan György. — I. G. Duca.

Aradmegye ideiglenes vezetősége tehát dr. Demian Aurel szenátor, Verisan Romulus sáiteni bankigazgató, dr. Krenner Miklós hirlapíró, Rozvan Pál mérnök és Nasta Victor a Banca Nationala aradi fiókjának volt igazgatójából áll.

A hivatalos lap egyben közli még azt a jelentést, amelyet a belügyminisztérium a régens-tanácsnak tett és amely a következőképpen szól:

Magas Régensség! Aradmegye prefektusa a tudomásunkra hozott számos szabálytalanságot, amelyet a megyei tanács elkövetett és ezért megbiztuk D. Tomescu belügyi vezérfelügyelőt a vizsgálat levezetésével. A vizsgálat megállapításai alapján a sok szabálytalanság közül, amelyekkel látható rosszakarattal kompromittálták a megye érdekeit, felsoroljuk a következőket:

A megyei tanács látható rosszakarattal az 1926. évi számadások jóváhagyásával helybenhagyta 97.874 lej kifizetését, a szávozolapok költségeiként, amelyeket a törvény értelmében a jelölteknek kellett volna kifizetniök. Rosszakaratnak nyilvánítható az a tény, hogy 1927. január 26-án és 1927. március 26-án feloszlították a megyei tanács tagjait, hogy fizessék ki ezen összeget, amelyet azonban nem teljesítettek, hanem a költségvetés terhére írták, amivel visszaélést követtek el és meg-

szegték a közigazgatási törvény 262-ik paragrafusát.

Jóváhagyta a megyei tanács, hogy az 1927. évi költségvetésbe egy 348.486 lejes összeg szerepeljen „választási költségeikért, amelyeket a belügyminisztérium nem egyenlített ki” címen. Az aktákból megállapítható, hogy a belügyminisztérium egy millió lejt adott Aradmegye prefektusának a választás költségeire, azonban a prefektus ezt az összeget elköltötte és utólag kérte, hogy a többletet a minisztérium fizesse ki. A minisztérium visszautasította a kérést azzal a megokolással, hogy 491.042 lejes összeg szerepel, mint a prefektura tisztviselői különóráinak díjazása és autóköltségek, ugyanakkor, amikor a ki-rendelt bírának sokkal kisebb napidíjat fizettek, mint amennyit a miniszteri utasítások elő-irtak. A miniszter visszautasító válasza dacára ezt az összeget bevették az 1927. évi költségvetésbe. Hogy a miniszter jóváhagyását megszerezzék és hogy azt a Legfelsőbb Közigazgatási Tanács is jóváhagyja, Boneu Vazul volt prefektus rendeletet adott ki a számvevő-nek, hogy ezt a tételt így módosítsa: „Választási költségek, az 1926-os megyei választásokból, amelyek nincsenek még kiegyenlítve.” A kinyomtatott megyei költségvetésben pedig továbbra is ugy szerepelt ez az összeg, mint „a miniszter által ki nem fizetett választási költségek.” A volt prefektus ilymódon félre-vezette felsőbb hatóságait és megkárosította a tanács jóváhagyásával 348.486 lejjel a megyét, oly költségek címen, amelyet a miniszter, mint törvénytelen visszautasított.

A további vádak felsorolása már felesleges, miután mindkét előadott ok bebizonyítja, hogy a megyei tanács rosszakarattal kompromittálta a megye érdekeit. A 273-ik paragrafus értelmében nem kell büntetendő könnvélmisséget rábizonyítani a tanácsra, elég ha látható, a megyei közigazgatás érdekeit kompromittáló tények bizonyulnak be.

A fenti vizsgálat eredményét a minisztérium a Legfelsőbb Közigazgatási Tanács elé terjesztette, amely 1927. október 29-ikén tartott ülésén úgy találta, hogy elegendő ok áll fenn a megyei tanács feloszlataására. Alulírott ezért tisztelettel kérem, sziveskedjenek aláírni a mellékelt dekrétumot, amelyben az aradi megyei tanácsot feloszlatojuk, egy interimár-bizottságot kinevezünk és összehívjuk a megyei választókat 1927. december 10-ére, hogy megválasszák az új megyei tanácsot. I. G. Duca, belügyminiszter.

A megyei tanács feloszlatajáról azonnal értesítették az aradi prefekturát, amely közölte az interimár-bizottság tagjaival kinevezésüket. Az interimár-bizottság, a holnapi hivatalos ünnepre való tekintettel, csak holnapután veszi át hivatalát és azután megkezdődnek az előkészületek Aradmegye új tanácsának megválasztására. A választásnál Georgescu János megyei prefektus a pártérdekeken felülhelyezi a megye érdekeit és ezért oly választást akar lefolytatni és oly megyei tanácsot állítani Aradmegye élére, amely a megye ügyeinek előbbrevitelén fog fáradozni és amely tul minden politikán, Aradmegye és lakosságának érdekeit tartja szem előtt.

Leleplezték Kossuth Lajos szobrát Budapesten

Nagyarányu ünneppé alakult a leleplezés.

A késő délutánig tartott az ünneplés.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirati jelentése.) Szinte példátlanul nagyarányú lelkesedés közepette történt meg vasárnap délelőtt a budapesti Országháztéren Kossuth Lajos szobrának leleplezése. Hetvenezer főnyi tömeg szorongott a téren, ahol az országgyűlés mindkét háza, Magyarország összes városainak, megyéinek és társulatainak delegáltjai, a magyar kormány tagjai, Horthy Miklós kormányzó, az olasz kormány képviselője és Turin város polgármestere is megjelent.

Pontban tíz órakor kezdődött meg az ünnepség. Buzáth János, Budapest alpolgármestere hivatalosan átadta a szobrot Budapest városának, amelynek képviselőjében Sipőcz Jenő dr. polgármester vette át. Az átvétel után gróf Apponyi Albert tartott ünnepi beszédet, amelyben megemlékezett arról, hogy Kossuth Lajos, az egész nyugat előtt köztiszteletben állott és Kossuth eszméi megkövetelik, hogy minden szabadságra vágyó nemzet önállóan intézhesse sorsát, minden idegen beleszólás nélkül. Kossuth volt az, aki kivívta az első független magyar miniszteriumot és Magyarország hódolva hajlik meg annak emlékezte előtt, aki ilyen szabadságjogokat vívott ki hazájának. A nagy tetszéssel fogadott beszéd után az ország minden részéből Budapestre sereglett 2200 főnyi dalárda Kossuth-dalokat énekelt. Ezután kezdetét vette a koszorúzás. Az első koszorút Horthy Miklós kormányzó helyezte el, utána Bethlen István gróf miniszterelnök, aki rövid beszédet tartott Kossuth meg nem alkuvó szelleméről. A volt királyi ház tagjai közül József, Albrecht és József Ferenc főhercegek sorban helyezték el koszorújukat annak a férfinak szobrára, aki határtalanul gyűlölte a Habsburgokat.

Ezután Wright amerikai követ helyezte el az Unió koszorúját, majd a feketeingos olasz fascista küldöttség következett, amelynek nevében Bodrero államtitkár, olasz beszédben emlékezett meg a nagy halotról. Turin város, a Türr-család koszorúzta meg azután a szobrot. Linden holland kapitány a nemzetközi birkózóversenyen résztvevő 19 nemzet nevében. Lengyelország, Törökország, majd a honvédség helyezte el koszorút. Ezután 42 taláros evangélikus pap hozta az evangélikus egyház koszorúját, amelyet Raffay püspök helyezett el ezekkel a szavakkal: — Egyházunk legnagyobb fiának. Ravasz László református, Kozma Jenő unitárius püspök, Hevesi Simon főrabbi egyházaik nevében helyezték el koszorújukat. A koszorúzás, miután összesen 2000-nél több koszorút helyeztek el a szobron, a késő délutáni órákig tartott.

Nagy feltűnést keltett ellenben az a tény, hogy a katolikus egyház nem képviseltette magát az ünnepeken. Egyetlen megyéspüspök sem jelent meg az egyház részéről, amelyet a pápai nunciuson kivül egyedül Mészáros János érsek helynök képviselt. Koszorút pedig senki sem helyezett el a katolikus egyház nevében a szobornál. A többi egyház sem kapott meghívást és papjai mégis megjelentek az ünnepeken. Érdekes volt, hogy a díszsátorban, amelyet a téren felállítottak, helyet kapott a 101 éves Lebo István, az utolsó 48-as honvédek egyike, aki kezében tartotta pálcáját, amelyet egyik csatája után magától Bemtől kapott.

Az ünnepeken alatt kisebb szerencsétlenség is történt. Az Országháztér felett keringő repülőgépek egyike, amely virágokat szórt a szoborra, 1200 méter magasságban csödböt mondott, megállt a motorja és a gép zuhanni kezdett. Kirják István pilóta lélekfölkönléte azonban megmentette a helyzetet és a gépnek egy merész fordulattal sikerült leszállnia a Vérmezőn. A pilótának és a gépbenülő utasoknak semmi bajuk nem történt.

Ma délelőtt ünnepélyes ülést tartott a képviselőház, amely a Kossuth emlékére és a március 15-ének törvénybeiktatásáról szóló törvényjavaslatokat tárgyalta le. Az ülésen az összes miniszterek megjelentek, kivéve Pesthy Pál igazságügyminisztert, akinek ha-

laszthatatlan elfoglaltsága volt. A képviselők feketebe öltözve jelentek meg az ülésen, a diplomaták páholyában pedig Wright amerikai követ, Bodrero olasz államtitkár, Durini di Monza olasz követ foglaltak helyet. Puky Endre alelnök bejelentette a két törvényjavaslat tárgyalásának megkezdését, majd ezt mondta: Két olyan törvényjavaslat tárgyalására szenteljük az ülést, amelyek 80 év óta táplált nemzeti érzületből sarjadnak és amelyeknek a törvénybeiktatásával egy eddig elmulasztott nemzeti tisztelet rovunk le. Ezután Kossuth érdemeit méltatta, majd amikor a diplomaták páholyában megjelenik a feketeingos fascista küldöttség, röviden üdvözli a vendégeket. Ezután Rubinek István előadó ismertette a törvényjavaslatot részletesen. Még a képviselőház felhívta is erősen foglalkoztatta a katolikus egyház képviselőinek a Kossuth-ünnepekről való elmaradása. Különösen a kereszténypártiak sérelmezik a klérus magatartását, egyesek úgy igyekeznek a helyzetet szépíteni, hogy a rendezést okolják a mulasztásért. A katolikus képviselők különösen azt rosszalják, hogy ilyen körülmények között a klérus ugyan olyan elbirálás alá esik, mint a nemzetközi szociáldemokraták, akik nemcsak, hogy koszorút nem helyeztek el a Kossuth-szobron, hanem távolmaradtak az egész ünnepekről. Vass József népjóléti minisztert számos képviselő kereste fel és megkérdezte, mi történt. Vass ezt mondta: — Engem is meglepett az ügy. Előzetesen megbeszélést kellett volna folytatni az irányban, hogy valaki az egyház nevében koszorút helyezzen el. Most már azonban nem lehet segíteni a dolgon.

A newyorki jelentések szerint az ottani Kossuth-szobor alapkövetelésének ünnepeit a magyar kommunisták meg akarták zavarni. Röprakatok osztogattak a közönség között, majd zajongtak, addig, amíg a rendőrök gummitokkal széjjel nem verték őket. Copeland szenátor, aki az ünnepi beszédet tartotta, kénytelen volt félbeszakítani beszédét addig, amíg a rendet helyre nem állították.

A képviselőház mai ülésén Erdélyi Aladár élesen elítélte felszólalásában a Habsburgok magyarországi uralmát, ami a legitimisták körében élénk ellentmondásokra adott alkalmat. Farkas István szociáldemokrata határozati javaslatot terjesztett be egy új magyar alkotmányról, amely elrendelné Magyarországon a köztársaságot. Több felszólalás után gróf Apponyi válaszolva Erdélyinek, kifejtette, hogy az ő közjogi álláspontja az ország teljes függetlenségének és önállóságának intranzigens fentartása.

Apponyi után gróf Bethlen István miniszterelnök mondott hosszabb beszédet, kijelentve, hogy Kossuth nagyságának nincs szüksége arra, hogy egyes társadalmi osztályokkal szemben kiemeltessék. Kossuth emlékét méltatva, rámutatott arra, hogy a függetlenségi harc győzelme esetén a magyar nemzet nem használta volna fel szabadságát elnyomásra, hanem az ország javára. Áldani kell ma — mondotta — a márciusi ifjak és Kossuth emléket, aki profétai szavával és apostoli lelkével egy egész világot Magyarország mellé tudott állítani. Ma az egész civilizált világ velünk ünnepl. Itt van az olasz küldöttség (a szavaknál a képviselőház percekig ünnepelte az olasz delegációt) amaz Olaszország küldöttsége, amelyhez nemcsak a Kossuth-kultusz, az együtt kiontott vér, hanem baráti kötelék is fűz, amelyet ép a legutóbb erősítettünk meg, résztvevett az ünnepen az angol-szász közvélemény, valamint a lengyel nemzet. Példát kell merítenünk Kossuth hazafiságából — fejezte be beszédét a miniszterelnök — ami után a Ház mindkét törvényjavaslatot általában elfogadta. Farkas javaslata mellett csak a szociálisták szavaztak. Az ülés ezzel véget is ért.

— A bolgár király visszatért országába. Szófiából jelentik: Boris király tegnap hosszú külföldi utjáról hazaérkezett.

**Kinzó
köhögés
Hurut
Tüdő-
gyengeség**

ellen a legkiválóbb orvosok a

Sirromali

kiváló gyógyszereit írják elő

Sirromali

használata által eltűnik a rekedtség, meggyógyul a hurut, étvágy és kinezés javul, életkedv emelkedik, az életerő teljességében visszatér.

Kapható minden gyógyszerárban!

Kérjen ingyen oktató füzetet a

**„GEA“-KRAYER Laboratoriumtól,
Timisoara, 65. szám. 5778**

Öngyilkos diák.

Agyonlőtte magát egy tizennyolc éves tanuló.

(Arad, november 7.) Megrendítő öngyilkosság történt tegnap este a hegyaljai Minis (Ménés) községben. Brád Tivadar a lipovai (lippai) kereskedelmi iskola második osztályának tanulója, szüleinek lakásán föbe lőtte magát és azonnal meghalt. A szerencsétlen, tizennyolc éves fiatalember szombat este nyolc órakor utazott Minisre (Ménésre), hogy a vasárnapot szüleinél töltse, akik jómódu kereskedők. A hozzátartozói nem vették észre, hogy a fiatalembernek milyen szándékai vannak. Információnk szerint a fiu édesapja azt akarta, hogy fia hagyja abba a tanulást és lépjen be üzletébe. Brád Tivadar szomorúan vette tudomásul apja elhatározását, megpróbálta szüleinek szándékát megmásmítani. Vasárnapot sétálással töltötte és este hét órakor hazatért. Bezárkózott szobájába és pontosan fényolckor dörrenés hangja riasztotta meg a közelben lévőket. Berohantak a szobába és ott feküdt a szerencsétlen fiatalember holtan, átlőtt halántékkal. Az öngyilkosságról jelentést tettek az aradi királyi ügyészségnek, ahol megadták a temetési engedélyt.

Titokzatos halál

a Kludsky-cirkuszban.

Timisoaráról (Temesvárról) jelentik: Véres szenzációja van a Kludsky-cirkusz timisoarai (temesvári) vendégszereplésének. Ma reggel a cirkusz elefántistállójában véres férfi holttestet fedeztek fel. Hamarosan kiderült, hogy a halott Urbánszky Stanisláv 30 esztendő kocsis, az elefántok ápolója. A holttest fején és arcán levő súlyos sebekből következtethető volt, hogy Urbánszky gyilkosság áldozata és erről jelentést tettek a rendőrségnek. A rendőrség megjelent az istállóban, ahol 22 elefánt között szénán feküdt a véres holttest. Az eddigi nyomozás megállapította, hogy a kocsis az elmúlt éjszaka a belvárosi Arany Ökör vendéglőt kereste fel, ahol teljesen itta lett. Miután rendőrkomiszár megkezdte a részletes kihallgatásokat. A cirkusz személyze kihallgatása alkalmával azt a nézetét nyilvánította, hogy Urbánszky elesett és beverte fejét a nyomozó hatóságok véleménye szerint azonban fejbeverték a kocsist, aki az ülés következtében halt meg. A nyomozás folyik a valóság megállapítására.

Orvosgyűlés Aradon.

A vérbaj problémái. — Tudományos szakülés az aradi orvosszövetségben.

(Arad, november 7.) Érdekes orvosi szakgyűlést tartott tegnap az országos orvosszövetség aradi fiókjá. Az ülésen, amely délelőtt fél tizenkettőkor kezdődött a bábaképző tantermében, dr. Albu István elnökölt, aki megnyitó beszédében körvonalazta az 1927—1928. évre a választmány által összeállított programot. Majd dr. Goldschmidt Lipót ismertette egy kétéves betegének körtör-ténetét, akinél hashártyagyulladás lépett fel, amely műtét nélkül kb. 1 és fél liter genny kiszivattyúzása után gyógyult. Egyben bemutatta a beteget is. Ezután dr. Ujhelyi József egy 29 éves férfibeteget mutatott be, akinél jobboldali vesetuberkulózist konstatált. Dacára annak, hogy ez a vese funkció szempontjából még ezideig kifogástalan, ami tuberkulózisnál a legtrikább, — mert a betegség már korai stádiumban is tönkre teszi a vese működését, — mégis indokolt a beteg vese eltávolítása a másik megmentése céljából. A bemutatáshoz több aradi orvos szólott hozzá. Utána dr. Călineanu Ervin egy kétéves gyermekben egy műtét nélkül gyógyult vérerdaganat esetét mutatta be. A beteghemutatók után dr. Radu Cornél gyermekkorházi főorvos tartott értékes előadást „A veleszületett vérbaj profilaxisa” címen, amelyet érdekességére való tekintettel, vázlatosan közlünk az alábbiakban:

A védekezés a veleszületett vérbaj ellen a jelen idők egyik legfontosabb egészségügyi problémája. A kérdés fontosságát bizonyítja, hogy 1925-ben Párisban a francia orvosprofesszorok legkiválóbbjai gyűltek össze értekezletre e probléma megoldására. Hosszas tanácskozás után az értekezlet a következő irányelveket szabta meg, amelyeknek segítségével a veleszületett vérbaj gyakoriságát csökkenteni lehet. 1. Minden vérbajos egyén korai és rendszeres kezelése a teljes gyógyulásig. 2. A vérbajosok kezelése házasság előtt, kötelező orvosi bizonyítvány. 3. Vérbajos anyák korai és erőteljes kezelése, akkor is, ha a Wassermann-reakció negatív és nem található a vérbaj külső jelei. 4. A nem kezelt, illetőleg elégtelenül kezelt anyák gyermekeinek kezelése, abban az esetben is, ha hiányoznak a vérbaj bizonyos külső jelei, csak valószínű klinikai jelek szólnak mellette; mint gyengeség, fejlődésben való visszamaradás, gyakori hányások, stb.

Ezen feltételek gyakorlati kivitele azonban nagy nehézségekbe ütközik, különösen a jelenlegi szociális viszonyok mellett. Megvalósíthatásukhoz a következő igazságügyi, egészségügyi és nevelési reformokat kellene előbb életbe léptetni: 1. Igazságügyi reformok. Törvény által volnának szabályozandók: a) A vérbajos egyének kötelező bejelentése; b) a vérbajos egyének kötelező kezelése; c) a házasság előtti egészségügyi bizonyítvány bevezetése; d) szigorú büntetési törvények azok ellen, akik a fenti törvényeket kijátszák. 2. Egészségügyi reformok: a) A vérbajt kezelő ambulatóriumok megszorítása, lehetőleg minden városban serológiai laboratóriummal; b) gyermekgondozók megszorítása, lehetőleg minden körorvosi székelyen, lehetőleg ambuláns kezelésre berendezve; c) anyavédelem, szülőotthonok felállítása, lehetőleg minden városban, szülés előtti vizsgálatok megszorítása; d) ambuláns orvosi osztályok létesítése, akik a vérbaj gyógyítását végzik. Ezen osztályok hatásköre kis kerületre terjedjen ki. 3. Nevelési reformok: A nevelési rendszer megváltoztatása oly irányban, hogy minden egyén a képzettségéhez mért higiénikus nevelést kapjon az iskolai nevelés alatt. A lelke azonban e harcnak az orvos, az ő kezében van a probléma megvalósítása, mert ha nem fekteti abba teljes tudását és önfeláldozását, minden reform dacára is csődöt fog mondani az állam legnagyobb erőfeszítése is.

Kereskedők! Iparosok! Vállalkozók!

Csatlakozzanak az

A M I T I É

RENDSZERHEZ,

amely állandó és egyre fokozódó forgalmat biztosít

Az aradi Ipar- és Népbank döntő huszonnégy órája.

November 8. az utolsó terminus a kötelező nyilatkozat aláírására. A tizesbizottság akciója. — Nyilvánosságra hozzák az ellenkező betétesek neveit, akik magatartásukkal válságba viszik az intézetet.

(Arad, november 7.) Legutóbbi számunkban megírtuk, hogy az Ipar- és Népbank felszámoló bizottsága még egy utolsó kísérletként vasárnap délelőtt 10 órára összehívta a betéteseknek azt a csoportját, amely még most is vonakodik a kívánt nyilatkozatot aláírni. Mint ismeretes, az aradi pénzügyintézet november 8-ban állapították meg a végső terminust a nyilatkozatok aláírására, amelynek megtagadása esetén visszavonulnak a pénzügyintézet ügyeinek intézésétől és sorsukra hagyják a betéteseket. A betétesekből alakult tizes bizottság, amely a vasárnapi értekezletet összehívta, nem ért el eredményt a gyűlésen, mert azon csak néhány betétes jelent meg. A tizes bizottság tekintettel az ügy sürgősségére és fontosságára, úgy határozott, hogy a november 8-iki terminus lejártáig személyesen keresnek fel minden olyan betévest, aki még nem írta alá a nyilatkozatot és ilymódon igyekeznek majd meggyőzni őket. Ha azonban ez az akció sem járna sikerrel, úgy a felszámolók kénytelenek lesznek ajánlatukat visszavonni és visszavonni az Ipar- és Népbank likvidálásától. Ez esetben pedig a bank betétesei súlyos helyzetbe kerülnek, mert az okvetlen bekövetkező csőd elnyeli a pénzüket, amelynek 80 százalékát a felszámolók garantálták volna.

Az Aradi Ipar- és Népbank felszámolási akciója, a különböző érdekcsoportok között folyó hosszús tárgyalások után szűz irányba terelődött. A felszámoló bizottság a betétesek két képviselőjével kiegészített; méltánylásra talált és teljesedésbe ment a betétesek irama kívánsága is, hogy kiküldendő két tag által az intézet ügyeibe bármikor betekintést nyerhessenek a betétesek teljes kifizetéséig, a felszámolói értekezleteken indítványokat tegyenek, amelyeket a felszámoló-bizottság tárgyalás alá vesz. A felszámoló-bizottság az 55 millió lejt képviselő betétesek minden képviselőjének kérésére elvonatása végett készséggel enged betekintést és hozzájárulást minden ügyben, mert maga is a felszámolás menél nyilvánosabb formájának híve. A betétesek által aláírandó nyilatkozatok aláírása serényen folyik s az 55 milliót reprezentáló betétekből csak cca 4 millió vár még aláírásra.

A folyó hó 6-án megtartott betétes értekezleten magalakult a betétesek tizes bizottsága; megválasztották: Blaha Károly, Bogdán Gyula, Cighi János, dr. Fényes Lajos, dr. Gross Ignác, Gyermek Dusan, Kádás Tibor, Kneifel Béla, Leitner Kálmán, Radován Milivoj és dr. Schannen Béla. A bizottság a betétes értekezlet befejezése után rögtön tanácskozássra ült össze s megállapította, hogy inég tekintélyes számú ismert betétes van, akik a nyilatkozatot nem írták alá.

Munkatársunk beszélgetést folytatott a tizes bizottság egyik tagjával, aki a jelenlegi helyzetet az alábbiakkal jellemezte:

— Az október 29-én megtartott rendkívüli közgyűlés óta aláírt s mintegy 4 millió lejt képviselő nyilatkozatok az aláírók által azzal a kikötéssel adták át a tizes bizottság tagjainak, hogy azok csak abban az esetben adhatók tovább a felszámoló-bizottságnak, ha az ismert, még az aláírástól vonakodó betétesek kivétel nélkül, valamennyien ugyancsak aláírják nyilatkozataikat. A tizes bizottság elhatározta,

hogy még egy utolsó felhívással fordul ezekhez az aláírástól vonakodó betétesekhez hozzájárulásuk és a nyugodt felszámolás megkezdése érdekében. Az 55 millió lejből 50 millió már hozzájárult s mintegy 1 millióra tehető az ismeretlen (évek óta nem jelentkezett, jelígis és álneves) betétesek betétösszege, a kik ugylátszik azért vonakodnak az aláírástól, mert valószínűleg abban a téves hitben vannak, hogy ezzel maguknak különös előnyöket fognak kicsikarni a többi betétesekkel szemben. Eltekintve attól, hogy ez a törekvésük úgy a jogba, mint az erkölcsbe ütközik, teljesen ki van zárva, hogy erről szó is lehessen, mert úgy a betétesek tizes bizottsága, valamint a felszámolók kijelentették, hogy kivételt senkivel nem tesznek, hogy csak az esetben kezdik meg a felszámolást, ha az ismert összes betétesek a kért nyilatkozat aláírásával ahhoz hozzájárulnak; — amennyiben ez nem következik be a legközelebbi napokban, úgy a tizes bizottság a kezei között levő nyilatkozatokat azok aláírójának visszaszolgáltatja, tiszttségéről lemond, valamint lemondanak a felszámoló-bizottság tagjai is, azután lépjenek akcióba az okosabbak, jöjjen a per és a csőd.

Ha a betétesek között vannak olyanok, a kiknek kedvesebb, ha az ő pénzüik elvész, semmint az, hogy a garantált 80 százalékkal a betétesek közreműködése mellett a felszámolás meginduljon s előreláthatólag még jobb kvótával záruljon — ám vegyék lelkükre azt az összeomlást, amit okvetlen magatartásukkal elő fognak idézni.

Gondoskodás fog azonban történni az utolsó szó kimondása előtt arról, hogy eme betétesek kiléte a nyilvánosság elé kerüljön — tudja meg mindenki, kik azok, akik a lehetőségek józan belátása helyett a vak kapzsiság által vezettetik magukat, nem törődve vele, hogy ezzel ezer s ezer öreg, tehetetlen embernek utolsó megtakarított kis tőkét a pusztulásba viszik.

Előreláthatólag lesz annyi józan belátás minden betétesben, hogy a kívánt nyilatkozatot folyó hó 8-án estig alá írja írni.

G. I.

Hamiskártyások garázdálkodása az aradi vonaton.

Az arad—zsombolyai vonalon — mint arról már egy ízben írtuk is — régóta utazik egy kártyázó társaság, amely a tapasztalatlan utasokat játékra csábítja és aztán kifosztja. A jeles társaság, amelynek tagjai, úgy látszik, ebből a vonaton való kártyázásból éltek meg egészen jól, a „Hol a piros?” című játékot kultiválta állandóan és minden utazásuk Arad és Jimbolia között dus aratással járt, mert az unalmas uton még a legjamborabb családapa is örül, ha valamivel eltöltheti a dögő vicinálison az időt. Nemrégiben azonban a „Hol a piros?”-társaság úgy megkoppasztott egy németszentpéteri gazdát, hogy az jelentést tett a dologról az ottani csendőrségnek. Novac Traian csendőrmesternek aztán sikerült is elfogni a társaság egyik tagját, Dávid Sándor salontai natalemben személyében, akit a csendőrség őrizetbe is vett. Dávid két társa azonban kerekét oldott. Dávid Sándort átadták a vingai járásbírósnak.

BÓZSÁK...

Ellenállhatatlan dalkeringő.
Kottája 38.- lejt. Mindenütt kapható.

SPORT

Nincs veretlen csapat az aradkerületi bajnokságban.

Az ATE hatalmas goalarányú veresége a nagy formában levő Gloria-CFR-től. — Az AMTE meglepetésszerű győzelmet aratott az AAC felett. — A Vointa-Victoria megverte az Olympiát.

(Arad, november 7.) Az aradkerületi bajnokságban ugyancsak a feje tetejére állt a helyzet. A nagyszerűen startolt AAC csapatára rávert a hirtelen feljavult AMTE, míg a szintén szépen indult ATE együttesét a hatalmas formára feljutó Gloria-CFR csapatától érte vereség; most tehát már nincs veretlen csapat a bajnokságban. Eredmények a tegnapi napról:

AMTE—AAC 2:0 (1:0). Az AAC volt a favorit, s az AMTE legutóbbi eredményei után legföljebb eldöntetlen eredmény elérését várta mindenki a munkáscsapatától. Az AMTE azonban meglepetésszerűen, ifjúsági játékosokkal fölríszítve, eredményes jó játékot mutatott és a lélek nélküli AAC-cal nem volt nehézdolga. Egyébként a játék csöppet sem volt névősnak mondható, a közönség pedig ezuttal is fegyelmetlenül viselkedett. A rendet és a mérkőzés korrekt levezetését Tóth Mihály timisoarai bíró nem tudta biztosítani. Mikóczy lövi tizenegyesből az első goalt, melyet Ladics kettőz meg szép fejesével. — Egy tizenegyeset az AMTE kiaknáztatlanul hagy.

Gloria-CFR—ATE 8:0 (3:0). Hihetetlennek tetsző eredmény. Mert ha a Gloria-CFR játszott is az utóbbi időben az eredményesebb futballt, az ATE szintén szépen szerepelt utolsó meccsein. A mérkőzést, lehet mondani, Barbu II. nyerte meg, aki ugyszólván minden goalban benne volt. Az ATE végtelenül gyenge volt s egy csak a dicsőre érdemes, hogy a goalözön után nem adta fel a reménytelen küzdelmet és mindvégig igyekezett szépíteni — minden eredmény nélkül. Bali (4), Barbu II. (3) és Husztig szerezték a goalokat. Bíró: Oravecz László. — **Vointa-Victoria—Olympia 4:1 (2:0).** Az Olympia úgy látszik lassanként ismét visszaszülyed az utolsó helyre. A Vointa-Victoria szép lassan számbajövő csapatnak növi ki magát. Karabel, Ruttkay (11-esből), Tolán és Kárpáti (öngoal), valamint Kárpáti (11-esből) lötték a goalokat. Bíró: Fövényi István.

II. osztályú bajnokság, ifjúsági bajnoki és vidéki eredmények. Tricolor—Intelegerea 5:1 (2:1). Unirea—Frontiera 3:1 (1:1). Banatul—Vulturul 0:0. Juventus—Victoria 1:0 (0:0). — **II. osztályú bajnokság.** AMTE—Olympia 4:0 (2:0). Gloria-CFR—Hakoah 3:0 (1:0). Unirea—Tricolor 2:0 (0:0). — **Ifjúsági bajnokság.** Timisoara. Kinizsi—Banatul 1:0 (0:0). TAC—Kadima 5:1 (1:0). UDR—Polytechnikum 2:1 (2:1). TMTE—Rapid 4:4 (2:0). Cluj. Universitatea—Haggibbor 10:0 (6:0). KAC—CFR 2:1 (0:0). Romania—KMSC 2:2 (1:1). RMS—Academia 4:0 (2:0). — **Oradea.** NAC—Törekvés 2:2 (0:0). NSC—Bihorul 6:1 (5:0).

O A magyar ligabajnokság. Budapestről jelentik: A magyar ligabajnokság hétről-hétre kitermeli a maga szenzációját. Az e heti szenzációt a Sabaria veresége a Kispesttől képezi. Eredmények: Hungária—Attila 1:0 (1:0). Ferencváros—Nemzeti 4:2 (1:1). Kispest—Sabaria 3:0 (3:0). Újpest—III. ker. TVAC 2:1 (1:0). Bástya—Budai 33-as 0:0. Vasas—Bocskay 2:1 (1:0).

O Az Európa-kupában Ausztria és Olaszország eldöntetlenül mérkőztek. Bolognából jelentik: Ausztria—Olaszország 1:0 (1:0). Az Európa-kupa mérkőzései során Bolognában lejátszott meccset az osztrákok nehéz küzde-

Az igazság győzött!

A VARSÓ HŐHÉRA

ujból mindenütt kapható!!

lem után döntötték el a maguk javára. A gól az első féldő utolsó percében esett. Gschweldl beadását Runge lötte az olaszok hálójába. Bíró: Prince Cox (Anglia) volt.

O Európa birkozóbajnokságai. Tizennégy nemzet hetvenegy birkozójának részvételével rendezte meg a Nemzetközi Birkozó Szövetség a négy napig tartó Európa-bajnokságokat Budapesten. A verseny tegnap az éjféle órákban ért véget és a pontversenyt s ezzel a nemzetek nagy díját Magyarország nyerte egy ponttal előzve a kiváló birkozógárdával rendelkező esztek. Részletes eredmények a következők: Légsúly: 1. Gozzi (Olaszország). 2. Pütsep (eszt). 3. Magyar (Magyarország). Pehelysúly: 1. Váli (eszt). 2. Kárpáthy (magyar). 3. Egeberg (norvég). A döntőben bár Kárpáthy fölényben dolgozott, Válit jelentették ki pontozással győztesnek, mire nagy botrány tört ki és a közönség nagyrésze elhagyta a versenyt. Könnyűsúly: 1. Sperling (német). 2. Peterson (svéd). 3. Käpp (eszt). Középsúly: 1. Papp (magyar). 2. Kusnets (eszt). 3. Haala (cseh). Nagyközépsúly: 1. Szabó (cseh). 2. Sjörtat (svéd). 3. Loo (eszt). Nehézsúly: 1. Badó (magyar). 2. Richhoff (svéd). 3. Urban (cseh). Pontverseny: 1. Magyarország 14 pont. 2. Esztország 13 pont. 3. Svédország 9 pont. 4. Csehszlovákia 7 pont. 5. Németország és Olaszország 5—5 pont. 6. Norvégia 1 pont.

Művészet.

* A cluj román opera műsora. Pénteken, november 11-én: Aida. Szombaton: Anvegin Eugen. Vasárnap: Fidelio. Hétfőn: Troubadour. Kedden: Alarcosbál.

* Heti műsor. Kedd: Román előadás. Szerda: Édenkert, vigiáték. (Bemutató előadás. B. bérlet.) Csütörtök: Édenkert, vigiáték. (C. bérlet.) Péntek: Román előadás. Szombat délután 4 órakor: Te csak pipálj Ladányi, vigiáték. (Féláru ifjúsági és népelőadás.) Este: Román előadás. Vasárnap délután 2 és fél órakor nagy gyermekelőadás. Délután 4 és fél órakor: Édenkert, vigiáték. (Rendes helyárak.) Este: Román előadás.

Budapesti színházak műsora. Budapestről jelentik: A pesti színházak e heti műsora a következő: — **Vigszínház.** Kedd: A levél. Szerda: Nem nősiülök. Csütörtök: A levél. Péntek: A templom egere (előszőr.) Szombaf: A templom egere. Vasárnap délután: Az Édenkert, este: A templom egere. — **Magyar Színház.** Kedd, szerda: Csattan a csók. Csütörtök: Nincs előadás (a Külváros előkészületei miatt.) Péntek: Külváros (előszőr.) Szombat: Külváros. Vasárnap délután: Oroszország, este: Külváros. — **Király Színház.** Egész héten minden este: Mersz-e, Mary? Vasárnap délután: Repül, Fecském. — **Városi Színház.** Kedd: Mesék az írógepről. Szerda: Aida (Flesch Ella vendégfelléptével. A. bérlet.) Csütörtök: Mesék az írógepről. Péntek: A zsidónő (Flesch Ella vendégfelléptével. B. bérlet.) Szombat délután: Hamupipóke (gyermekelőadás), este: Mesék az írógepről. Vasárnap délután: Borcsa Amerikában, este: Mesék az írógepről. Hétfő: A doni kozák kórus hangversenye. — **Belvárosi Színház.** Egész héten minden este: A szombatesti hölgy. Vasárnap délután: Az ügyvéd és a férje. — **Fővárosi Operettszínház.** Egész héten minden este: Hotel Napoleon. Vasárnap délután: Félemelet balra. — **Andrássy uti Színház.** Egész héten minden este és vasárnap délután: A boszorkány, A párisi Rothschild, az aranypók, Elsején, Ádám frakkban, Hol a gyerek? Esküvő előtt. Tréfák, magánszámok. — **Új Színház.** Egész héten minden este és vasárnap délután: Friné vagy a szépség diadala, A moszkvai hadjárat, Enyém, tied, övé, Az eskü, Testamentom, Babel. Magánszámok. — **Terézköruti Színház.** Egész héten minden este: Nagy Endre, Salamon Béla, A nyul, A motor, Ökörstítés a Tattersallban, A fertelmes tánc, A Talbot-ügy, Fogytam. — **Royal Orfeum.** Egész héten minden este: Singer's Midgets (a legapróbb emberek legnagyobb revüje.) Azonkívül a novemberi világyárosi varieté műsor. (Kezdeté 8 órakor. Szombat

délután fél 4 órakor gyermekelőadás. Vasár- és ünnepnap délután fél 4 órakor a teljes esti műsor, mérsékelt helyárakkal.

* Orgonahangverseny Aradon. Ma délután fél 7 órakor bemutatkozó orgona-koncertet adott az aradi Minoriták-templomában Zsizsmann Rezső marosvásárhelyi zeneiskolai tanár és orgonaművész. A művész műsorán Mendelsohn, Martini, Galuppi, Bach, Bossi és Dubois művei szerepeltek, amelyeket Zsizsmann Rezső tökéletes művészettel, a színárnyalatok apró nüanszokig való kidolgozásával tolmácsolt. A nagystilű művészember Budapesten és Berlinben végezte tanulmányait. Legutóbb egy esztendőn át olaszországi hangversenykörúton volt s Milánó, Bologna, Bergamo-ban forró sikerekkel koncertezett, sőt meleg sajtó-sikert is aratott. Magyarországon Budapesten, Miskolcon, Csehszlovákiában Pozsonyban, Romániában Bucurestiben, Clujon és Targu-Muresen szerepelt a közönség előtt, mindenütt nagy siker és elismerés kísérte koncertjeit. Zsizsmann Rezső e hó végén valószínűleg koncerttel fog a közönség elé lépni, amely kétségtelenül érdekes művészi eseménye lesz Aradnak.

Jön! Strogoff Mihály Jön!

az ERZSÉBET mozgóba.

* Az Édenkert teljesen elkészülve várja a szerdai premiért. Akik ismerik az osztrák szerzők csapongó jókedvvel megírt vigiátékát, azok nem győznek eleget beszélni erről a nevetőizmokat ugyancsak igénybevevő vigiátékról. Egy tisztalelkű kis táncosnő körül fordul minden, aki meg akarja őrizni romlatlanságát és ezért távoznia kell szerződéséből. Lekériül a Riviérára, ahol egy fiatal arisztokrata beléseret. Ő is szerelemre lobbán a fiatalember iránt és már az esküvőt is kitűzi, mikor megjelenik a leány üldözője és épen az esküvő előtt kiderül, hogy a kisleány egy kis táncosnő és nem arisztokrata hölgy, aminek a kísérlője kiadta. Ebből azután bonvodalmak keletkeznek, ha a fiatalember szerelme le nem győzné az arisztokrata szülők minden ellenzését és a fiatalok egymásé lesznek. Röviden ez a meseje az Édenkertnek. De ahogy ezt a szerzők kiszinezik és felfűszerezik, az lelket derítő gyönyörűség. A szerdai premieren Mézszáros Béla rendezésében a prózai együttes legjobb erői játszanak. A kis táncosnőt természetesen Pally Mancsi alakítja. Mintha rászabták volna ezt a pompás szerepet. Kivüle még Fekete Irénnek és Kiss Mariskának van hálás és mulatságos szerepe. A férfiak közül Mézszáros, Jávör, Olasz, Gyöző, Kallós, Deésy és Kóváry jutottak nagyszerű feladathoz. Az újdonságot egyelőre még csütörtökön és vasárnap délután játsszák.

* „Te csak pipálj Ladányi”, Csathó Kálmánnak ez a remekbe készült magyar tárgyú vigiátéka szombaton délután félhelyárak mellett kerül színre. Ezzel az igazgatóság alkalmat akar nyújtani, hogy mindenki megnézhesse a pompás vigiátékot, amelyet ugyanabban a nagyszerű szereposztásban játszanak, mint amelyben hatalmas siker mellett bemutatták.

ÖLTÖNY, felöltő, télikabát, bőrkabátok, iskolai egyenruhák FÉRFI ÉS FIURUHÁK vásárlása előtt tekintsük meg a SZANTO ÉS KOMLOS-óég kirakatait és dusan felszerelt raktárát

ARAD, SZÍNHÁZ-ÉPÜLET.

SCHLATTNER Gyula

világtalan zongoraművész
rendkívül érdekes
HANGVERSENYE
nov 9-én este 9 órakor a Kulturpalotában

Miklós herceg Aradon.

Nagyszabású vadászat a socodori erdőben.

(Arad, november 7.) Tegnap reggel 5 óra 10 perckor érkezett az aradi állomásra Miklós királyi herceg és kísérete, amely a következőkből állott: Ciprianu földművelésügyi államtitkár, Bratianu Dinu, Oromulu, a Banca Nationala volt kormányzója, Saulescu vadászati vezérigazgató, dr. Bejan és dr. Metianu bucaresti-i egyetemi tanárok, Iezarescu Constantin, Gaillac Stefan, Balacu N. és Durmann K. bucaresti-i földbirtokosok. Az aradi állomáson már várta őket Georgescu János prefektus, aki röviden üdvözölte a királyi régensherceget és a vendégeket. Hivatalos fogadtatás, a vendégek kivánságára nem volt, mitán csak vadászatra jöttek Aradmegyébe. Aradon azután a vadásztársasághoz csatlakozott Georgescu János prefektus, Ciorogariu vadászati főfelügyelő, Crisan vadászati felügyelő és Grumáz László dr. bankigazgató. Reggel hét órakor érkeztek meg Chisineu (Kisjenő) községbe, ahonnan autón mentek tovább Socodorra (Székudvar.) Reggel mindjárt megkezdtek a vadászatot, amelyben Miklós királyi herceg derekasan kivette részét. Délben Chisineun bankett volt, amelyen Miklós herceg meghívására résztvettek Georgescu János prefektus és az aradi vendégek. A vadásztársaság szép zsákmányt ejtett, amennyiben 220 nyulat, 105 fácánt, 4 őzt, 2 rókát ejtettek el. A legszebb őzt Miklós herceg lőtte le. A vadásztársaság ma este tért vissza Socodorról és Miklós herceg kíséretével ma éjszaka már vissza is utazott Bucarestibe.

Meghalt

Románia legöregebb asszonya.

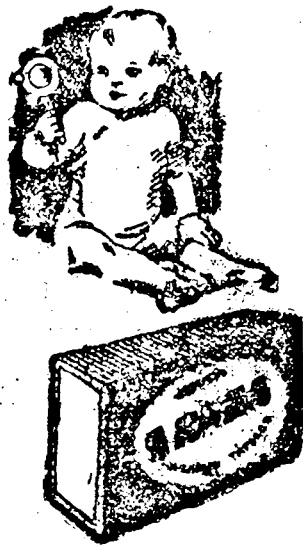
Tüzes Klára ghioroci (gyoroki) volt postamesternő halála. — Érdekes verziók az elhunyt matróna életkora körül.

(Arad, november 7.) Szombaton délután meghalt Ghiorocon (Gyorokon) Románia legöregebb asszonya: özv. kézdipolyáni Páll Jánosné született Tüzes Klára. Életkorát senki sem tudja pontosan (hiszen olyan régen volt, amikor Tüzes Klára megszületett) és a ghioroci Mathuzsálem-asszony éveinek számáról csak legendák keringenek. Vannak, akik azt mondják, hogy a most elhunyt matróna 121 évet élt. 1806-ban született, ő még látta Petőfit, Vörösmartyt, személyesen ismerte Munkácsy Mihályt, Csiky Gergelyt, sőt szülei elbeszéléséből még a Napoleoni-időkre is visszaemlékezett halványan. Mások viszont úgy tudják, hogy a „Klári néni“ 1831-ben született és mindössze „csak“ 96 éves volt. Ő maga, amikor tavaly az Aradi Közlöny egyik munkatársa beszélgetett vele, az örök nő sértett büszkeségével tiltakozott az ellen, hogy 100 éven felüli volna s — oh asszonyi hiúság — 10—15 évet erőlesen letagadott életkorából.

Annyi bizonyos, hogy 44 évig volt Ghiorocon (Gyorokon) postamesternő és mintegy 15 évvel ezelőtt vonult nyugalomba. Azóta csendes elzárkózottságban élt, nem sokat betegeskedett és korát meghazudtoló fürgeséggel vezette kis háztartását. Még a legutóbbi napokban is jól érezte magát és környezete nem számított a katasztrófára, amely hirtelen következett be szombat délután 5 órakor. Utolsó kívánsága az volt, hogy volt postástársai, akik közül még számosan élnek Ghiorocon (Gyorokon) és környékén, állják körül a koporsóját és kísérik utolsó útján.

Klára néni temetése ma délután 4 órakor folyt le Ghiorocon (Gyorokon) a lakosság igen nagy részvéte mellett. A község aprajánagyja ott volt az imnepélyes gyászaktusnál, amely után a ghioroci (gyoroki) temetőben helyezték örök nyugalomra a nagy kort elért matrónát. Nagy és előkelő rokonság — közöttük Barabás Béla dr. is — gyászolja özvegy kézdipolyáni Páll Jánosné, aki a történelem egy jelentékeny és mozgalmas szakaszát élte át.

HARRY LIEDTKE
a Fekete hegyek királya
APOLLO következő műsora.

A GYERMEK

szép egészséges fejlődése és gyors gyarapodása elsősorban a megfelelő táplálkozástól, illetve annak vitamintartalmától függ.

ARNEA

vérképző és idegerősítő vitamintápszer

páratlan bőségben tartalmazza mindazon vitaminokat és tápsókat, melyre a fejlődő gyermeki szervezetnek mulhatalanul szüksége van! Több mint 600 kiváló tanár és orvos igazolja immár a kiváló készítmény frappáns eredményeit.

Egy eredeti doboz ára 65.— lej.

5780

Községi választások Jugoszláviában.

A Magyar Párt jelentős eredményeket ért el a választáson.

(Az Aradi Közlöny belgrádi tudósítójának távirata.) A községi választások incidens nélkül, aránylag tisztán folytak le a tegnapi napon. A Magyar Párt nagy sikert ért el a választások alatt. Az egyes városokban 5—16 magyar bizottsági tag ka-

pott mandátumot. A legkedvezőbb Ujvideken a számarány, ahol 18 jugoszlávval szemben 16 magyar van, Nagybecskerekén 15 magyar tanácsos, míg Zentán, Szabadkán, Zomborban és Kikindán szintén eredményes volt a Magyar Pártra a választás.

Engedélyezték az albaiuliai gyűlést.

Békekisérletek a belpolitikában. — Nagy előkészületek november 20-ra.

(Az Aradi Közlöny bucaresti tudósítójának távirata.) Duca belügyminiszter és Chirulescu előadó szombati kamarai beszédét úgy tekintik, mint a kormány óhajának megnyilvánulását a pártok közötti viszony normalizálása végett. Vaida beszédét viszont úgy fogják fel, hogy az újabb

bizonyítéka a nemzeti-parasztpárt vezetőségében fennálló nézeteltérésnek.

A Politica szerint a kormány elhatározta, hogy engedélyezi az albaiuliai gyűlés megtartását, azonban megfelelő rendszabályokat foganatosít a rend biztosítására.

Eftimiu lemondott.

Kettéválasztják az állami színházak igazgatóságát.

(Az Aradi Közlöny cluji tudósítójának távirata.) Eftimiu Victor, akinek lemondásáról néhány nappal ezelőtt hírek terjedtek el, nemrég Bucarestibe utazott, hogy a személyével kapcsolatos nézeteltéréseket elintézzze. A színházi vezérigazgató ma délben érkezett vissza Bucarestből és csak annyit jelentett ki, hogy lemondását tényleg benyújtotta, de a minisztérium még nem hozott döntést. Érdekelte körökben már tudni vélik, hogy Lapedatu kultuszminiszter Eftimiu lemondása következtében az állami színházak vezérigazgatóságát ketté választja és a drámai társulat élére Dragan egyetemi tanárt, az Opera élére pedig dr. Jaga igazgatósági tagot nevezi ki. Művészkörökben feszült érdeklődéssel várják az ügy további fejleményeit.

Mulatság.

— Az Iparosotthon műsoros estje. A szombat esti műsoros est is a már megszokott kitűnő rendezésben folyt le. Az Otthon kitűnő műkedvelő csoportja szombat esténként oly nívós előadásokat produkál, melyekről csak a legteljesebb dicséret hangján emlékezhetünk meg. Az elmúlt szombaton este a műsort Mangellusz Jolán és Nádor Titi kitűnő zongoranyitánya vezette be, utána Mangellusz Irén pompás román és angol táncai következtek, melyeket Mangellusz Jolán kísért zongorán. Majd az ATE tornászainak egy mintacsapata, amelyben résztvettek Somogyi János vezetése mellett Drasztil Gyula, Lutz Sándor, Macskássy József, Matusek József és Szántó András nagyszerű tornagyakorlatokat mutattak be nagy sikerrel. Geppert Mancsi és Rudas Ali komikus jelenetükkel és táncokkal arattak megérdemelt nagy sikert. Molnár Nelli kitűnő zongorajátéka következett ezután, melyet nagyon megtapsolt a közönség. Utána Halmos József énekszámái következtek Szeredy Tibor művészi zongorakíséretével. A kitűnő énekes sok tapsot kapott. Éljen az Iparosotthon című egyfelvonásos komédia következett ezután, amelyben elért nagy sikerben és nyiltszíni tapsban egyformán osztozott Zom-

bory Pirike, Weichelt Károly és Varga János. Majd Surányi Kató és Misi nagyszerű mondain-táncai következtek, mely után Draskovits Kálmán kuplékat adott elő nagy sikerrel. A kitűnően sikerült estélyen szellemesen konferált a konferáló Surányi Misiről Szeredy Tibor.

Világtalan aradi vasutas kálváriája.

Kovács István vasutas volt a MÁV.-nál. A háboruban egyszer megszakítás nélkül 56 óras szolgálatot teljesített, erősen meghült és ennek következtében nemsokára megvakult. Nyugdíjba kellett mennie Kovács Istvánnak, aki a szemévilágát áldozta fel szolgálatáért. Miután a családja nagy volt, a nyugdíj pedig igen kicsiny, a vak vasutas sorhajárta erdélyi ismerőseit és amit sikerült tőlük kapnia, hazavitte a családnak, amelynek vakon is a fentartója maradt. Nemrég a család Piskiről Timisoarára költözött, a vak apa pedig kísérő fiával előre jött Aradra, ahol az állomáson várta családját. Itt azonban feltűnt egy rendőrnek, aki koldulás miatt mindkettőjüket bekísérte a rendőrségre és innen a népiéleti minisztérium rendelete értelmében az apát fiával együtt a régi királyságba küldték szegényháza. Az apát a Piatra olt közelében lévő Brancoveni községbe, a fiút Raducenibe. Amikor a vak vasutas egyik leánya megadta, hol van atyja, felkereste az öreg embert, aki könvörgött, vigye ki a szegényházból. Ez azonban csak a minisztérium engedélyével lehetséges és most a leány hivatalról-hivatalra jár, hogy atyja szabadulását kijárja.

— Jubilál az orosz szovjet. Moszkvából jelentik: Tegnap zajlott le a szovjet fennállásának 10-ik évfordulója alkalmából rendezett ünnepség első napja. Az első ünnepség az Operaházban volt, ahol megjelentek a végrehajtótanács, valamint a világ minden részéből odasereglett kommunista küldöttségek. A színpadon Lenin hatalmas mellszobra állott, felette pedig vörös csillag foglalt helyet. Az ünnepi beszédet Bucharin mondotta el, majd a német kommunisták nevében Zetkin Klára szólalt fel. Az ünnepség három napig tart és ezalatt minden munka szünetel az egész országban. A posta, villamos sem működik és Moszkva uccáin egyetlen kocsi sem látni.

H I R E K.

— **Mihály király névnapja.** Holnap ünnepli az ország I. Mihály király névnapját. A rendőrség közlése szerint holnap nincs munkaszünet, csupán a hivatalok szünetelnek. A hatóságok ugyanekkor felkérlik Aradváros lakosságát, lobogózzák fel házaikat. Az összes templomokban istentiszteletet tartanak, a görög keleti katedrálisban ünneplő nagymise lesz délelőtt 11 órakor, amelyen a hatóságok vezetői, a tisztikar és a köztisztviselők testületileg vesznek részt.

— **Angel polgármester hazatérése.** Ma értesítés jött Aradra, amely közli, hogy a jelenleg Budapesten tartózkodó dr. Angel István polgármester szerdán reggel érkezik meg Aradra, hogy a szerda délután tartandó tanácsülésen, amelyen Tomescu vezérfelügyelő vádpontjára válaszolnak, már résztvegyen.

— **Nagy vadászat Arad környékén.** Az aradi Juno-vadásztársaság vasárnap Maroscsicsér környékén nagyszerű vadászatot rendezett. Százhuszonnyolc nyul, három róka, egy sas került terítékre. A vadászaton Zádor Imréné, Hotorán Victor, Antia Corneli, Borneas Gyula, Zima Tibor, Nichi Lázár, Stana Traian, Braun László, Meschini Géza, Muntean Victor, Blaskovits István, Binder Gyula, Simay Aladár, Zborovszki Pál és még többen vettek részt.

— **Templomszentelés Timisoarán.** Tegnap délelőtt szentelte be fényes ünnepségek között a timisoarai (temesvári) erzsébetvárosi gör. keleti román templomot dr. Comsa Gergely aradi püspök, aki Pacatianu és Ciuhandu dr. aradi főesperesek kíséretében utazott le Timisoarára. A pompásan átrenovált templomot nagy papi segédlettel szentelte fel Comsa püspök. Délután két órakor bankett volt a püspök tiszteletére, estére pedig hangverseny. A püspök több bányai község meglátogatása után ma este visszaérkezett Aradra.

— **Özv. Guttmann Dávidné halála.** Széles körökben ismert, előkelő aradi matróna hunyta le örök álmra szemét: özvegy Guttmann Dávidné, született Katz Eszter halt meg: életének 87. évében. Az elhunytat igen sokan ismerték, szerették és tisztelték. Halálát, mely általánosan mély részvétet keltett, nagy és előkelő rokonság gyászolja. Közöttük Szabó Albert aradi üvegnagykereskedő anyósát vesztette el az elhunytban. Ma délután helyezték örök nyugalomra özvegy Guttmann Dávidnét. Az Andrassy-téri gyászház sűrű, fekete drapériával bevont udvarán hatalmas gyászoló közönség jelent meg, hogy egy-egy könnyecseppel lerójják gyászukat. A ravatalnál Vágvölgyi dr. főrabbi mondott magasszárnyalású, gondolatokban gazdag, megindító gyászbeszédet, majd Weisz Sándor énekelt gyászdalokat. Ezután megindult a halottas menet a zsidó temető felé, ahol örök nyugalomra helyezték az elhunyt matrónát.

— **Unitárius nagygyűlés Clujon, Clujról (Kolozsvárról) jelentik:** Az erdélyi unitárius egyház főtanácsa vasárnap és hétfőn tartotta évi közgyűlését. A közgyűlésen az egyház tisztviselői önkéntes progresszív adó fizetését vállalták magukra. Ezen a réven jövőre egy millió hétszáz ezer lej folyik be, amelyből most már biztosítani tudják az egyházi és iskolai intézmények fenntartását. Szentiványi József főgondnok bejelentette, hogy világi részről is hasonló akció indult és gróf Horváth Toldy Rudolf 50 ezer lejt ajánlott fel erre a célra. Ferenc József püspök egész évi jövedelmének negyed részét ajánlotta fel. A közgyűlésnek rendkívül meghatározó mozzanata volt az a jelenet, amikor a 93 éves, ősz Ferenc József püspök vasárnap délelőtt az unitárius templomban felavatott 15 új lelkészt.

— **Cuvin új lelkésze.** Cuvin községben az eltávozott Tandran Miklós és Popa Demeter lelkészek helyébe két héttel ezelőtt megválasztották az egyik utódot Puticiu Kornél személyében, tegnap pedig betöltötték a második lelkészi állást is Grecu Mironnal. A választások a lakosság körében nagy megelégedést keltettek.

— **Katonai jelentkezések Aradon.** Az illetékes katonai hatóság, mint azt már több ízben jeleztük, az Arad területén lakó iparosok, szakmunkások és szakmabeliek katonai könyveinek láttamozását rendelte el. Ezek a rendőrségen tartoznak jelentkezni, még pedig 8. és 9-én az 1897. évben, 10. és 11-én az 1896. évben született hadkötelesek, felszerelve katonai könyvecskéjükkel.

— **Eljegyzések.** Ottinger Mariska urleány (Arad) és Kónya Lajos (Arad) jegyesek. (Mindenkülön értesítés helyett.)

Schwartz József (Oradea) és Mangéucz Jolánka (Arad) jegyesek. (Mindenkülön értesítés helyett.)

— **Báró lett egy magyar hegedűművész.** Budapestről jelentik: Vecsey Ferenc, a hírneves magyar hegedűművész, akit egyik ausztriai nagybátyja, báró Vecsey Ernő adoptált és így szintén báró lett, vasárnap délután megérkezett Budapestre, ahol ma este adja jótékony célú hangversenyét.

— **Leégett egy dunántúli nagymalom.** Győről jelentik: A csornai gőzmalom, az ország egyik legnagyobb hengermalma, tegnap eddig még ismeretlen okból kigyulladt. A nagy tűz lokalizálása csak hosszas, megfeszített munka árán sikerült, azonban csak egyes épületeket lehetett megmenteni. A malom teljes berendezése és öt vaggon buza elégett. A kárt félmillió pengőre becsülik.

— **Pusztító árvíz az Egyesült-Államokban.** Newyorkból jelentik: Borzalmasan pusztít az árvíz az Unió északkeleti részében. A Vermontból érkező menekültek szerint csak Montpelier és Barre városokban 236 halottja van az árvíznek. Csaknem az összes gyárak víz alatt állanak, a munkanélküliek száma óriási. Vermont állam ugyszólván teljesen víz alatt áll, eddig 17 védőgát omlott be. Windsor és Boston városokban kihirdették az ostromállapotot. Az eddigi kárt körülbelül 25 millió dollárra becsülik.

A „VICTORIA”
női confectio divatház
izlése és olcsó árai utólérhetetlenek
Arad, a Dáciával szemben.

— **Élve temették el a bécsi lapok a cseh irodalom büszkeségét.** Bécsből jelentik: Az elmúlt napokban elhunyt Karel M. Capek-Chod ismert cseh regényíró. Halála híre eljutott Bécsbe és előfordult az a ritka eset, hogy a nagy bécsi lapokat megtévesztette a névazonosság. Az hitték, hogy az elhunyt író azonos Karel Capekkel, az R. U. R. világhírű szerzőjével. Meghatott és a fiatal Capek tehetségét magasztaló kommentárokkal parentáltak el a cseh színműirodalom legkiemelkedőbb egyéniségét. Ha a közmondásnak hitelt lehet adni, akkor a bécsi sajtónak ez a tévedése vagy ötven esztendővel meghosszabbítja a tehetséges Capek Károly drámairó életét.

— **Magyar színész nő balesete.** Budapestről jelentik: Mátrai Erzsit, a Nemzeti Színház művésznőjét, tegnap kellemetlen baleset érte. Amint a művésznő leszállt a villamosról, lecsuszott a lépcsőről és összezúzta bokáját. Ennek dacára este hősiessen végigjártszotta szerepét a Kamaraszínházban.

— **Borzalmas robbanás Amerikában.** Newyorkból jelentik: Westchesterben, a Standard Oil Comp. palotájában óriási robbanás történt. Négy petróleumtartály robbant fel és a robbanás által keletkezett tűz a két szomszédos épületet is elhamvasztotta. A katasztrófát játszódozó gyermekek okozták.

— **Budapesti urleány különös halála.** Budapestről jelentik: Földi Emil dr. volt budapesti tiszti főorvos leánya az éjszaka tragikus körülmények között halt meg. Földi Lilit az éjszaka vasalás közben a vasalóból kiáradó gáz megölte. A hír nagy szenzációt okozott Budapest előkelő társaságában.

— **Halálozás.** Özvegy magyar és sepsiszentgyörgyi Kósa Samuné született Galaczy Etelka 79 éves korában november 7-én elhunyt. Temetése november 9-én, szerdán délután fél 4 órakor lesz, a ref. egyház szertartásai szerint, a felsőtemető halottas házából. Az elhunytban Kósa Jolán, az Aradi Közlöny kiadóhivatalának tisztviselője, édesanyját gyászolja.

— **Megint tűz volt Pancotán.** Vasárnap hajnalban 4 órakor ismét tüzre riadt fel Pancota lakossága. Ez alkalommal özv. Kulyák Károlyné takarmány-készlete: szalma- és szénakazlak voltak a pusztító elem martalékaivá. Kulyákné a tüzeset alkalmával nem tartózkodott otthon, mert Aradon volt az országos vásáron. A tüzet a szomszédok vették észre, amelynek lángjai magasan csaptak fel az égre, nagy világosságot árasztva a sötét éjszakában. A tüzoltók gyorsan megérkeztek a helyszínre és ezzel elejét vették minden veszedelemnek, amely különösen a szomszédos házakat fenyegette. A tüzet csakis gyújtogatás idézhette elő, mert a házban és a hozzátartozó udvaron nem tartózkodott az ott lakók közül senkisé, tehát vigyázatlanság nem foroghat fent. A tűz érzékenyen süjtött özv. Kulyáknét, akinek egész évi takarmánya ott veszett a lángokban 500.000 lej értékben. Az elégett takarmány nem volt biztosítva.

— **Öngyilkos budapesti építész.** Budapestről jelentik: Jellinek Károly jóhírű budapesti műépítész szombat óta eltűnt otthonról. Tegnap az építész a Pálfi-térenél a Dunába vetette magát, ahonnan azonban a hajósok kimentették és beszállították a Rókus-kórházba. Az építész tettének oka az, hogy az utóbbi időben irodája forgalma erősen megcsappant.

— **Végleg leverték a mexikói felkelést.** Mexikóból jelentik: A kormánycsapatok vasárnap bekerítették a felkelők utolsó csapatait és rövid harc után elfogták a tisztikart, Gomez tábornokkal együtt. Gomez tábornokot négy tisztársával együtt azonnal kivégezték. A felkelés ezzel végleg levertnek tekinthető.

— **Lövöldöző meztelen ember.** Budapestről jelentik: Ma reggel a Miklós-téren egy meztelen férfi Mannlicher-fegyverrel lövöldözött. A rendőröknek csak nagy nehezen sikerült megfékezni a férfit és miután több jel arra vall, hogy katona, bevitték a helyőrségi kórházba. Kiténének megállapítása eddig még nem sikerült.

— **Autó és villamos karambolja.** Súlyos szerencsétlenség történt tegnap este Aradon a Calea Radnei (Radnai-uton.) Az este Aradra érkező villamos összeütközött az Or. 88. számú autóval, amely szinte izzé-porrá zúzódott. Az autó sofőrje, Telegdi Sándor egy mellékucába akart betérni és csak az utolsó pillanatban vette észre a teljes gyorsasággal robogó villamost. Megtörtént az összeütközés. A sofőr kiugrott a kocsiból és jobb karján könnyebb sérüléseket szenvedett. A vizsgálat megindult, hogy a karambolért kit terhel a felelősség.

— **Késelés Aradon.** Véres verekedés történt tegnap este Peryavában. Hanga György, Csizmás Márton és Lázár Ottó egy kocsmában mulattak és az uccán összeszóalkoztak egy katonával. A vita hevében Hanga kést rántott elő és a katonát többször fejbe szurta. A szerencsétlen ember eszméletlenül maradt a helyszínen. A mentők szállították a kórházba, ahol műtétet végeztek rajta. Hanga György ellen a rendőrség megindította az eljárást.

— **Öngyilkos aradi asszony.** Ma délelőtt jelentették az aradi államrendőrségnek, hogy a Strada Capitan Ignat (Kapa-ucca) 6. számú házban öngyilkosság történt. Az ügyeletes komiszár kiszállt a helyszínre és megállapította, hogy özvegy Fehér Jánosné 65 éves asszony lakásán felakasztotta magát. Mire tettét észrevették, kiszendvedett. Levelet nem hagyott hátra. A kihallgatott tanúk szerint, tettét nyomora és súlyos idegbaja miatt követte el.

NAPOLEON II-ik

és befejező része **OSZTÖRTÖKIG**

az **APOLLOEAN**

Az előad. 5, 7 és 9-kor kezdődnek.

AKI OLCSON AKAR JO

NŐIKABÁTOT

az **MENCZERHEZ** menjen vásárolni

ARADON, a vett Szóchenyi malom mellett, 1043

— Figyelmeztetés a pezsgő- és likörgyárosokhoz. Az aradi pénzügyigazgatóság közli a következőket: A pénzügyminisztérium 284434—927. számú körrendelete szerint a pezsgő, habzó bor, likőr és rumgyárosok, valamint a hasonlóberű szeszt feldolgozó vállalatok működési engedélye f. hó november hó 6-án megszűnt. Ezek a vállalatok azonnal, de legkésőbb folyó hó 15-ének estéjéig tartoznak az illetékes pénzügyigazgatóság utáni új működési engedélyt kérni. A kérvényben részletezni kell a működési helyet és a gyártási feltételeket.

— Ujságpapírt, régi kopirkönyvet vesz Kerpel.

— A hermelines hölgy hatalmas sikere az aradi Erzsébet moziban. Nagy érdeklődés mellett tegnap mutatta be az Erzsébet mozi a modern filmgyártás egyik legragyogóbb alkotását. Gilbert világhírű operettje filmen is hatalmas sikert aratott. A kibővített zenekar eredeti zenével kíséri a képet. Corinne Griffith és Francisc Buchmann feledhetetlen alakítást nyújtanak a „Hermelines hölgy”-ben, amely ma, holnap és holnapután marad műsoron. Jegyek a nagyszerű képhez elővételben kaphatók.

— Őszre béreljen Kerpel könyvtárában.

— Karénekiskola a Városi Zenedében. A karének fejlesztése érdekében a Városi Zeneiskola igazgatósága elhatározta, hogy karének-tanfolyamot nyit dr. Cornelius Walter zene tanár vezetésével. Jelentkezés a Városi Zeneiskolában november 8-án, kedden délután 7 órakor.

— Baba-táncoklón klasszikus tornával 12-én, szombaton d. u. fél 5 órakor kezdődik. Bakfiskoklón vasárnap d. u. 5 órakor Fürstné tánciskolájában Központi terem (Salacz-uccai bejárat).

NŐI FELÖLTŐK

legolcsóbban

PLESZ cégnél kaphatók

a színház hátsó bejáratával szemben.

— Rosszak az 1928. évi naptárak Aradon. Vasárnapi számunkban megjelent cikkünk kiigazításaként közöljük, hogy amint azt cikkünk is közli, szó sincs arról, mintha az Aradon készült naptárak rosszak volnának. Épen ellenkezőleg, ugyszólván egyedül az Aradon készült naptárak jelentek meg a szent szinódus által meghatározott helyes ünnepi dátumokkal, míg a Timisoarán, Brasovban, Sibiuban és Oradea-maren kiadott naptárak legnagyobb része — mint azt meg is irtuk — helytelenül tünteti fel az ünnepeket. A Max Molnár és Társa aradi naptár-kiadó vállalat, — amely egyike ama keveseknek, akik helyes naptárt készítettek — felkérésére közöljük, hogy a kiadásukban megjelent 1928-as naptárak a szinódusi határozatnak megfelelőleg készültek, tehát jók és pontosak.

Rádió-műsor.

Kedd, november 8. Wien—Grác. 11. Szórakoztató zene. 16.15. Délutáni hangverseny. 20.45. „Der eiserne Heiland” Max Oberleithner háromfelvonásos operájának közvetítése. — Leipzig. 16.30. A házizenekar hangversenye. 20.15. Hangverseny. 21.15. Néptáncok. 22.30. Tánczene. — Milano. 17. Szórakoztató zene. 18.15. Gyermek karének. 20.45. Egy operett közvetítése. 23. Jazz-band. — München. 19.30. A házizenekar szimfonikus hangversenye. 20.30. Hangverseny. 21.30. Hangverseny. — Nápoly. 17.10. Zenekari hangverseny. 21. Szimfonikus hangverseny. — Pozsony. 18.40. Gramofonzene. 20. A pozsonyi szimfonikus zenekar hangversenye. — Prága. 16.30. Délutáni hangverseny. 22.20. Hangversenyátvitel a Narodni dum in Vinohradiból. — Róma. 17. Szórakoztató zene. — Stuttgart. 16.15. Délutáni hangverseny. 20. Opera-előadás a Studióból: „Die nürnberg Puppe”. 21.15. Hangverseny. — Frankfurt a. M. 16.30. A házizenekar hangversenye. — Berlin. 17. Szórakoztató zene. 20.30. Amerikai zeneszerzők hangversenye. — Breslau. 16.30. Zenekari hangverseny. 21.10.

Fekete hegyek királya

Lehár Ferenc „Hercegisasszony” című operettje nyomán

Harry Liedtkevel Legkészebben az Apollóban.

Georg Bertram zongoraestje. 21.30. Gramofon hangverseny. — Budapest. 9.30. 12. és 15. Hírek, közgazdaság. 17. Az Operaház tagjaiból alakult kamarazenekar hangversenye. 19.50. Gerald Lola énekesnő klasszikus magyar estje. 20.45. Schulhoff Ottó bécsi zongoraművész és Kratschak Richard, a bécsi szimfonikus zenekar első magángordonkásának együttes hangversenye. 22.15. Pertis Jenő és cigányzenekarának hangversenye.

Közgazdaság.

Zürichben 3.21 a lej.

Helyi valutaárak. (November hó 7.)
Kifizetések: Berlin 38.85, Amsterdam 65.60, Newyork 162, London 791.75, Páris 6.38, Milánó 8.90, Prága 4.82, Budapest 28.45, Zágráb 2.86.50, Bécs 22.97.50, Zürich 31.35. — Áru: Márka 38.50, dollár 161, angol font 785, francia frank 6.40, olasz lira 8.90, cseh korona 4.80, pengő 28.50, dinár 2.80, osztrák schilling 22.95, svájci frank 31.30. — Pénz: Márka 38, dollár 159, angol font 780, francia frank 6.30, olasz lira 8.80, cseh korona 4.75, pengő 28.20, dinár 2.70, osztrák schilling 22.75, svájci frank 31. — Irányzat: tartott.

Bucuresti-i tőzsdezárlat. (November hó 7.)
Kifizetések: Páris 6.35, Berlin 38.55, London 787, Newyork 161.25, Milánó 8.84, Zürich 31.10, Bécs 22.80, Prága 4.79. — Valuták: Napoleon 645, márka 38.55, leva 1.18, török lira 0.84, angol font 783, francia frank 6.43, svájci frank 31, olasz lira 8.90, drachma 2.10, dinár 2.82, dollár 160.25, lengyel zloty 18.15, osztrák schilling 22.90, pengő 28.40, cseh korona 4.75.

Zürichi tőzsdenyitás. (November hó 7.)
Berlin 123.84.50, Amsterdam 209.12.50, Newyork 518.65, London 2525.70, Páris 20.36.70, Milánó 28.32.50, Prága 15.37.50, Budapest 90.87, Belgrád 9.13, Bucuresti 3.21, Varsó 58.15, Bécs 73.25.

Zürichi tőzsdezárlat. (November hó 7.)
Berlin 123.80, Amsterdam 209.12, Newyork 518.68, London 2525.80, Páris 20.36.50, Milánó 28.32, Prága 15.37.50, Budapest 90.87, Belgrád 9.13, Bucuresti 3.21, Varsó 58.20, Bécs 73.25.

= A házadók leszállítása. Bucurestiből jelentik: A kamara pénzügyi bizottsága szerdán tárgyalja az új pénzügyi javaslatokat. A kamara ülésén ugyanekkor a mezőgazdasági és házadók leszállításáról szóló törvényjavaslat tárgyalására kerül a sor.

= Külföldi kölcsönt kap Románia. Bucurestiből jelentik: A külföldi kölcsön ügye élénken foglalkoztatja az illetékes köröket. Remélik, hogy a hét folyamán a tárgyalások sikerre vezetnek.

= Megkezdődött az idej cukorkampány. Az idej cukorrépaszállítások az egész ország területén teljes aktivitással folynak. Az államvasutak több, mint 2500 kocsit bocsátottak a cukorgyárak rendelkezésére, amelyek még külön ezer vaggont állítottak be saját költségükre a cukorkampány gyors lebonyolítása érdekében. A kampány megindulása óta a következő répamennyiségeket szállították be az egyes gyárakhoz: Chitila 1380, Ghirgiu 598, Botfalu 433, Szászku 2066, Ripikeni 1913, Roman 4426, Lujeni 4188, Jucica 590, Crisciatic 2609, Zarojani 16, Itzeani 338, Arad 1448 és Marosvásárhely 3312 vaggont. Összesen tehát eddig 23.617 vagon cukorrépat vettek át a gyárak. Az államvasutakhoz beérkezett adatok szerint ebben az évben több mint 100.000 vagon répat fognak az összes cukorgyárak feldolgozni.

U R A N I A B A N

Huguette Duflos és Leon Bory
főszereplőkkel:

Palaces.
látványos társadalmi film
10 felvonásban.

Jön! a közönség kedvencei Jön!
Liane Haid és Alfons Fryland
Az utolsó táncban.

5, 7 és 9 órakor

ERZSÉBET MOZGO.

Ma d. u. 5, 7 és este 9 órakor
A legragyogóbb filmalkotás.

A hermelines hölgy

Jean Gilbert, csodaszép operettje
a főszerepben: Corinne Griffith és Francisc X. Buchmann (Mesalla Ben Hur főszereplője.)
Eredeti zenekíséret, kibővített zenekarral.
Rendes olcsó helyárak.

Jön! Harry Hill mesterdetektív. Jön!

Felelős szerkesztő: RÉTHY JÓZSEF.

Cenzura Prefectura Indetmrl.

NYILTÉR.

Szabó Albert fájdalomtól összetört szívvel tudatja a maga és gyermekei: Anna férjzett Del Medico Imréné, Margit férjzett Pogány Móréné, Clarisse, Sándor és Miklós, unokái: Pogány Miklós, Dénes, Gábor, Annamária, Szil György és Del Medico Imre, vő: Pogány Móréné és Del Medico Imre, valamint többi rokonai nevében, hogy forrón szeretett anyósa, a sokat szenvedett anya, legjobb nagyanya és dédanya

özv. Guttmann Dávidné

szül. Katz Eszter

f. évi november hó 6-a reggelén hosszas szenvedés után életének 87-ik évében örök álmomba szenderült.

Drága halottunkat f. hó 7-én d. u. 3 órakor a gyász házából (Bul. Regina Maria 20.) az aradi izr. temetőben utolsó pihenőre helyeztük.

Arad, 1927. november 6-án. 6050

Fájdalomtól megtört szívvel jelentjük, hogy felejtethetlen jó édesanyánk, illetve nagyanya, dédanya, testvér, anyós és jóbarátóné

Özv. magyar és sepsiszentgyörgyi

Kósa Samuné

szül. GALACZY ETELKA

79 éves korában november hó 7-én reggel fél 9 órakor elhunyt.

Temetése november 9-én, szerdán délután 4 órakor lesz a ref. egyház szertartása szerint a felső temető hajottas házából.

Pihenése csendes, drága emléke áldott legyen!

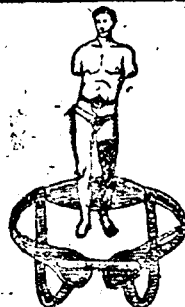
Arad, 1927. november 7-én.

Kósa Olivér, özv. Török Endréné szül. Kósa Ilona, Kósa Ernő, Kósa Jolán, Kósa Gyula, gyermekei: Galaczy Jolán, Galaczy István, testvérei: Török Béla, Török Viola, Török Mária, Török Ernő, Kósa Zsuzsi és Sárka, unokái: Kósa Olivérné, Kósa Ernőné, Kósa Gyuláné, nevei: Opálka Lacika, dédunokája

Kepes Elek

kötszerészeti üzeme
ARAD, Neuman-palota.

Saját készítményű speciális
haskötők, sérvkötők, nagyválasztékban gummiharisnyák
és orvosi műszerek, női és férfi övszerek.

LITHYNIA

PAPTAMASI ÁSVANYVIZ.
Üdít! Gyógyít!
Kapható drogeriában, fűszerüzletben és vendéglőkben. 4170

INGYEN

Örömmel tudatjuk az olvasó közönséggel, hogy

DUMAS

LEGSZEBB REGÉNYEI

című könyvsorozatunk (34 kötetben, mintegy 4000 oldalon)

első kötetei 6055

már megjelentek!

Hogy a halhatatlan regényíró legszebb műveinek képes kiadását azok is megszerezhessék, akik eddig a jelentkezést elmulasztották, a sorozat egy részét **INGYEN** osztjuk szét azok között, akik az alábbi szelvényt legkésőbb 10 napon belül hozzánk juttatják, és csupán hirdetési, kezelési és csomagolási, valamint külföldi szállítási költségeink fedezésére számítunk fel kötetenként 54 fillért.

A sorozat a következő műveket tartalmazza:

Gróf Monte Kristó	Király a várpadon	A varázsló
A világ ura	Dubarry	Apárisimohikének
A holt kéz	A királyné lovagja	A végzet utjai
A három testőr	Szerelm a várpadig	Salvator

„OTTHON” KÖNYVKIADÓ, BUDAPEST,
IV., Harisköz 6.

Ne küldjön be előre se pénzt, se bélyeget!

Itt levágandó!

SZELVÉNY. OTTHON könyvkiadó, BUDAPEST.
(Aradi Közlöny) IV., Harisköz 6.

Név _____ Foglalkozás _____

Helyiség _____ Ucca _____
(érthető és tiszta írást kérünk)

E szelvényt Lej 2.— bélyeggel ellátott nyitott borítékban tessék címünkre beküldeni.

!! ARJEGYZÉK !! KIVONAT !!

- 1 pár női bőrcizma különböző színekben — L. 180-tól
  - 1 pár női szövöttcizma L. 65-től
  - 1 pár férfi bőrcizma L. 280-tól
  - 1 pár férfi szövöttcizma L. 80-tól
  - Melltartók készen vagy rendelésre — — L. 80-tól
  - Gummi haskötők, női-férfi L. 300-tól
  - Gummifűzők selyemgum-mival komb. — — L. 1000-tól
  - Sérvkötők — — — L. 150-től
- Keztyű tisztítások, javítások eszközölköttek!

Steinhübel Lajos

keztyű-, fűző- és kötszergyára, Arad, Str. Alexandri I. (Salac-u.)
Kérem a címre ügyelni, versenyképességemről győződjön meg

2) Igyál Kathreiner-féle Kneipp malátakávét

Finom, jóízű reggelit és uzsonnát készíthetsz vele. 6034

Maculatura papir 5 kgros csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadójában.

Halló hölgyeim! Megérkezett

a régen várt „IMPLEX” bubifej borotváló készülék.

Könnyen kezelhető és minden hölgynek nélkülözhetetlen. Kapható minden szakmabeli üzletben, valamint nagyban is a romániai vezérképviseletnél:

F. ELGES Timisoara I.
Strada Eugen de Savoya 6. 6080

HARCSA BÉLA

uri szabótermei, BUDAPEST, IV., Városház-u. 16.

Nagy raktár eredeti angol szöveteiből, elismerten előkelő ízles, szolid árak.

Szőlőbirtokosok!

Nagyobb terméseredmény, minőség javítása csakis **mütrágyák**

és pedig **összesen 18-20%-os mérszénitrogén és 40-42%-os kálisó, tavasszal 18%-os superphosphat alkalmazásával érhető el.**

Szakszerű felvilágosítás és legolcsóbb ajánlattal díjmentesen szolgálunk. —: Meghívásra szakértőnket kötelezettség nélkül kiküldjük.

A dicsőszentmártoni

„NITROGEN” Mütrágya- és Vegyipar R. T. eladási irodája Timisoara I., Deutsches Haus, II. emelet. Telefon 5-96.

Szőnyegek, függönyök, sezlontakarók, ágy- és asztalterítők, matracgradli, butorkelme nagy választékban

„MERCANTIL” divatruházban (ezelőtt Pick Ernő és Társa) Arad, Bul. Regina Maria No. 18.

Kérem áruim megtekintését minden vételkötelezettség nélkül!

Raktárom tulzsufoltsága miatt az összes angol őszi és téli férfi szöveteimet saját gyári árban árusítom!
J. SCHUTZ ARAD, Str. EMINESCU No. 28.

Kérem áruim megtekintését minden vételkötelezettség nélkül!

Női és gyermek felöltők **Juliu PLESZ Gyula**

legelőcsőbb bevásárlási forrása:

oég Arad, Str. Col. Pirici 5. (Vörösmarty-u.) a színház hátsó beláratával szemben. Saját érdekekben győződjön meg utólagosan varranyképességéről. Hiteles képes egyének részleltizetésére is kaphatnak

Szilárdi kocsz fűtésre és ipari célokra, Szalón kőszén, Kovácsszén (kétszermozott), „Retorta“ faszén csomagolva és ömlesztve minden mennyiségben kapható
ALTMANN EDE ARAD, Bulevardul Regele Ferdinand (Boros Béni-tér) 44. — Telefon 461.

Apró hirdetések.

LEVELEZÉS.

Sápadt, vérszegény és gyöngye gyermekelnek adjunk a hideg évszak beálltával **EGGER EMULSIOT**, mely a legjobb csukamájolajból készül. Kapható minden gyógyszerárban és drogueriában. 4128

ANYÁCSKA jellegre levél van. kérem sürgősen átvenni. „Chrisanthem.“ 6045

KARACSONYI FÉNYKÉPEK, NAGYÍTÁSOK és FESTMÉNYEK NAGY GÉZA fényképész műtermében készülnek. Műterem: Arad, Bul. Reg. Maria S. Ezöld és olcsó árak! 1055

ALKALMAZÁS.

GYAKORLOTT előadónő felvétetik Aradi Teicsarnokban. 10441

MOLNÁRSEGÉDET. önállót keresünk herzovai malmunkhoz. Aiánlatok Seidner Bernát és Fia fatermelők. Arad, Strada Metianu 2. 6056

TISZTESSÉGES. tiszta szobaleányt november 15-re keresek. Str. Tudor Vladimirescu (Dobó-u.) 12. I. emelet. 6054

OKTATÁS.

GYORS- és gépirótanfolyamra állandóan lehet jelentkezni Császár Irógép vállalatnál. Str. Alexandri (Salacz-ucca) 5. Telefon 393. 5113

FRANCIÁT nagyon olcsón tanítok. kívánatra csoportokban is. Cim Strada Unirei 1. 6028

LAKÁS.

EGYSZOBÁS uccal lakás mellékhelyiségekkel, villannyal, zárt folyosóval december 1-re kiadó. Str. Teiul Doamnei (Tél-ucca) 11. 6046

EGY különbejáratu butorozott szoba előszobával a központban kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 6040

VÉTEL ÉS ELADÁS.

24 HP. Benz. kocsz 4 üléses. generál. javítva. garage garanciával eladó. Gábor csokoládégyár. 5930

UJONNAN berendezett bizományi üzletben a következő árak szereshetők be mérsékelt árak mellett: Különböző szőnyegek, antik butorok, gobelinek, festmények, antik órák, ebédlő, szalon berendezések, ebédlő divány, szalon gyermekkocsik, asztalok, székek, fotelők, íróasztalok, lámpák, férfi és női bun cíák, férfi öltönyök, ágygarnitúra, finom lenvászon, ágy szekrény, gyermek paplan, disztárgyak, stb. Salgóné, bizományi üzlet Str. Horia (Széchenyi-u.) Neuman-palota. 1000

POKORNY Bözendorfer hangverseny zongora. eladó. Részletes felvilágosítás Palace Bóra étteremben. 6042

TUZIFA. 200 vaggon prima búkk és 40 vaggon prima cser öszmennyiségben vagy kisebb tételekben is. jó áron eladó. A legjobb árakat feltüntető ajánlatokat az Aradi Közlöny kiadójába kérjék M. W. 12 jelige alatt. 6039

HANGVERSENYZONGORA. prima eladó Str. Cuza Voda 41. (Tökölly Imre-u.) 6013

ANTIK és modern butorokat, műtárgyakat, antik poharakat, márkás porcellánokat, antik sálakat, használt butorokat, szőnyeget, szervizeket, férfi ruhákat, fehérneműket, stb. bizományba veszek, azok magas árban való gyors eladásáról gondoskodom. Salgóné, Strada Horia (Széchenyi-u.) Neuman-palota. 1000

ÜZLETEK.

KÉT helyiség. (garage van) raktárnak azonnal kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 5926

ARAD nagyforgalmu főuccájában biztos megélhetést nyújtó fűszer- és élelmiszer üzlet átadó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 6007

RENAULT RENAULT RENAULT RENAULT
 6 HP. 18 lóerős ... Lej 140.000.—
 10 35 ... Lej 200.000.—
 15 45 ... 6 hengeres Lej 300.000.—

Kedvező fizetéssel feltételek mellett beszerezhető! 6584

„AUTOTECHNIKA“ A. HERZFELD Arad és Arad körzetének vezérképviselőjénél

Ruhák festése, plusz kabátok gőzölése, szörme bundák tisztítása **Hoszpodárnál** Arad, Str. Stroiescu 13. Ugyanott tanuló felvétetik.

Női harisnya 20.— lejtől 145.— lejtig! Valódi tiszta selyem I. 280 helyett Lej 190.—
 Férfi és gyermekharisnyák 18.— lejtől! Keztyük 45.— lejtől! Nappa bőrkezttyu Lej 225.—
 Reform nadrág 65.— lejtől! Selyem salak 125.— lejtől! Selyem nyakkendő Lej 65.—
 Férfi bokavédő Lej 98.—! Szveterok, pulloverok 890.— lejtől! Csipkék és szalagok! Str. Eminescu 18

Férfi-ruhákat, felöltőket, téllkabátokat a legújabb angol és francia divat szerint fazononként **Gubanits Antal** Arad, Str. Eminescu (Deák F.) 24-26. 1200 lejtől készít.

Hó és sárcipők legújabb módszerű javítása gyárl kivitelben 24 óra alatt
HAMMER ZSIGMOND si FIUL
 Arad, Bul. Regele Ferdinand 27. (Boros Béni-tér.) 5978

1928 évi irodai, előjegyzési, zsebnaptárak, reclamnaptárak
 az összes szakmák részére a helyesen beállított ünnepnapokkal már elkészültek.
 Ajánlattal szívesen szolgál:
Max Molnár & Co. naptár vállalat
 Arad. Telefon: 601. Sürgőnycim: POPETERIE MOLNÁR.

INGATLAN.

STRADA Alexandrescu 11. sz. ház december 1-én elfoglalható két szoba, konvya és kamrás lakással kényelmes fizetési feltétellel eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 5959

MAGÁNHAZAT vételre keresek a belvárosban 5-6 szobás modern lakással. Ügynökök kizárva. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 6023

BELIU községben (Biharmegye) emeletes épület, malomnak alkalmas, vízcsatornával, eladó. Levelek Beliu postahivatal. 5 fiók címzandók. 10441

Prima faju kanári madarak, kitünően éneklők, olcsón kaphatók. **Pappné,** Arad, Bulevardul Regele Ferdinand 24-26.

Bankkölcsonöket házakra, földekre, vagy egyéb ingatlanokra, 10,000 lejtől, 1 millió lejtig betáblázás mellett folyósítatok. **HAASZ ALBERT** Irodája Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-u.) 12. sz.

Muzsaj József
 Arad, a színházzal szemben.
 Őszi és téli árjegyzék:
 LEJ:
 Iskola öltöny 1600
 Férfi öltöny tiszta gyapju 1750—
 Férfi öltöny div. színekben 2450—
 Sétél kék és fekete öltöny la. 2750—
 Őszi felöltő ... 1950—
 Ulster double la. ... 2450—
 Fekete téli kabát szörme sái gallérral ... 2650—
 Fregoli raglán ... 2200—
 Gummi kabát ... 850—
 Borkabát minden szín. la. 4600—
 Mérték szerinti szabóság!
 Nagy posztó raktár!

A csehszlovák állami osztálysorsjáték

FŐHUZÁSAI

november 12-től naponta december 9-ig.

Legnagyobb nyemény

egy sorsjeggyel

kétfmillió cK!

Minden megrendelést azonnal végrehajtnak.

Fizetés a sorsjegy átvétele után.

Rész-sorsjegyek megrendelhetők a következő árban:

à 100.— cK.
 à 500.— Lej
 à 50.— cK.
 à 250.— Lej

Minden második sorsjegy feltétlenül nyer.

Rendeljen azonnal!

Bankhaus Karl Bauer,

Prag I., Parizská 28.

5748

BUURESTIBEN, CLUJON, TIMISOARÁN legelőnyösebben elintéz: **Sándor Ferenc**

Arad legelőnyösebb futár-vállalata.